

**Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția
00478 / 12.03.2024
și pentru admitere la publicare în volum tipărit****care se bazează pe:****A. Nota de constatare și confirmare a indiciilor de plagiat prin fișa suspiciunii inclusă în decizie.**

Opera suspicionată (OS) Suspicious work		Opera autentică (OA) Authentic work
OS	EPEL, Marius. Justiție și superstiție. Procese de vrăjitorie din Europa (sec. XVII-XVIII), studiu introductiv la volumul M. Eppel (ed.), Justiție și superstiție. Procese de vrăjitorie din Europa (sec. XVII-XVIII. Cluj-Napoca: Editura Mega. 2017, pp. 7-30.	
OA		KLANICZAY, Gabor, Ruguri târzii în Europa Centrală și Orientală, în Robert Muchembled (ed.), Magia și Vrăjitoria în Europa. București: Humanitas. 1997.
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion		
P01	p.25:02, r. 6-12	p. 230, 233 Informația din P01/ p.25:02, r. 6-12 conține detalii care nu există în sursă la paginile citate dar nici în alte pagini, de exemplu datele exacte ale decretelor, ca urmare citarea are rol de „acoperire” a informației preluate din altă sursă, plagiată
P02	p.26:01	p. 223-223, 225. Citarea de la P02 / p.26:01 nota 37: Christopher S. Mackay, <i>Maleus Maleficarum</i> are rol de „acoperire” a plagiatului din Klaniczay Gabor loc. cit.
P03	p.28:02	p. 222-223, 238 Textul de la P03 / p.28:02 nu are notă de subsol, ideile sunt preluate integral din sursa P03 loc. cit.
P04	p.25:02, r.3 „...în procesele de vrăjitorie în 1728, când au fost executate 14 vrăjitoare”	p. 230. Informația e legată de nota 35 (Reizner Janos, Szeged tortenete, IV kotet. Szeged 1900, p. 373 ș.u. [corect: p. 373-536]) dar în Reizner, la p. 441-454, acolo unde sunt documentele proceselor, sunt menționați 6 vrăjitori și 7 vrăjitoare, unei vrăjitoare i-a fost amânată execuția deoarece era însărcinată. Dar Klaniczay dă cifra inexactă de 14, preluată plagiat în P04 /p.25:02, r.3. Vidi Petrovici Istvan , A which hunt in Szeged pe academia.edu
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro		

Notă: p.72:00 semnifică textul de la pag.72 de la începutul până la finele paginii.**Note:** By „p.72:00” one understands the text ending with the end of the page 72. By „p.00:00” one understands the taking over from the initial point till the last page of the current chapter, entirely.**B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.**

Echipa Indexului Operelor Plagiate în România

Fișa de argumentare a calificării

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor fragmente (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
2.	Preluarea unor fragmente (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin includerea unui nou autor sau de noi autori fără contribuție explicită în lista de autori	
6.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin excluderea unui autor sau a unor autori din lista inițială de autori.	
7.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție personală care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
8.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
9.	Preluarea identică de tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică a unor fragmente de demonstrație sau de deducere a unor relații matematice care nu se justifică în regăsirea unei relații matematice finale necesare aplicării efective dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
11.	Preluarea identică a textului (piese de creație de tip text) unei lucrări publicate anterior sau simultan, cu același titlu sau cu titlu similar, de un același autor / un același grup de autori în publicații sau edituri diferite.	
12.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație de tip text) ale unui cuvânt înainte sau ale unei prefețe care se referă la două opere, diferite, publicate în două momente diferite de timp.	

Alte argumente particulare: a) Preluările de poze nu indică sursa, locul unde se află, autorul real sau posibil.

Notă:

a) Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

b) Plagiatul este definit prin textul legii¹.

„...plagiatul – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la operele originale...”.

Tehnic, plagiatul are la bază conceptul de **piesă de creație** care²:

„...este un element de comunicare prezentat în formă scrisă, ca text, imagine sau combinat, care posedă un subiect, o organizare sau o construcție logică și de argumentare care presupune niște premise, un raționament și o concluzie. Piesa de creație presupune în mod necesar o formă de exprimare specifică unei persoane. Piesa de creație se poate asocia cu întreaga operă autentică sau cu o parte a acesteia...”

cu care se poate face identificarea operei plagiate sau suspicionate de plagiat³:

„...O operă de creație se găsește în poziția de operă plagiată sau operă suspicionată de plagiat în raport cu o altă operă considerată autentică dacă:

- i) Cele două opere tratează același subiect sau subiecte înrudite.
- ii) Opera autentică a fost făcută publică anterior operei suspicionate.
- iii) Cele două opere conțin piese de creație identificabile comune care posedă, fiecare în parte, un subiect și o formă de prezentare bine definită.
- iv) Pentru piesele de creație comune, adică prezente în opera autentică și în opera suspicionată, nu există o menționare explicită a provenienței. Menționarea provenienței se face printr-o citare care permite identificarea piesei de creație preluate din opera autentică.
- v) Simpla menționare a titlului unei opere autentice într-un capitol de bibliografie sau similar acestuia fără delimitarea întinderii preluării nu este de natură să evite punerea în discuție a suspiciunii de plagiat.
- vi) Piese de creație preluate din opera autentică se utilizează la construcții realizate prin juxtapunere fără ca acestea să fie tratate de autorul operei suspicionate prin poziția sa explicită.
- vii) În opera suspicionată se identifică un fir sau mai multe fire logice de argumentare și tratare care leagă aceleași premise cu aceleași concluzii ca în opera autentică...”

¹ Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004

² ISOC, D. Ghid de acțiune împotriva plagiatului: bună-conduită, prevenire, combatere. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2012.

³ ISOC, D. Prevenitor de plagiat. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2014.

MARIUS EPPEL (ED.)

JUSTIȚIE ȘI SUPERSTIȚIE

Procese de vrăjitorie din Europa
(secolele XVII–XVIII)

Editura MEGA

Concept grafic copertă:
MIHAI-VLAD GUȚĂ

Tehnoredactare:
FRANCISC BAJA

Traducerea textelor:
TEODORA-ALEXANDRA MIHALACHE, ADINEL DINCĂ,
ALEXANDRA STANCIU, NICOLETA HEGEDŪS

© 2017 Editorul volumului. Toate drepturile rezervate

Imagine copertă: *La 10 septembrie 1571, Verena Kerez a fost arsă în Meilen ca vrăjitoare. Zentralbibliothek Zürich, Ms F 19, f.277v*

ISBN 978-606-543-819-4

EDITURA MEGA | www.edituramega.ro
e-mail: mega@edituramega.ro

Desigur, și nivelul de dezvoltare al societăților era diferit. În Franța, revoluția tehnică a determinat înființarea de noi sectoare de producție și centre industriale. Aceste lucruri au oferit un elan important afirmării noilor relații capitaliste în fața celor feudale³⁴. Avansul vestului față de răsărit poate fi urmărit și în planul legislației penale, cu predilecție în privința măsurilor contra magiei și vrăjitoriei. Dacă în Franța acestea au fost degradate de la importanța pe care o avuseseră odinioară și trecute în categoria înșelătoriilor prin edictul regal din 1682, în Austria, spre exemplu, influența raționalismului s-a resimțit mult mai târziu, mai precis, la peste șapte decenii de la acest moment, în timpul împărătesei Maria Tereza.

O reacție imperială față de excesul manifestat de către autoritățile publice din Szeged în procesele de vrăjitorie în 1728³⁵, când au fost executate 14 vrăjitoare, a venit de la împăratul Carol al IV-lea. Dar efectele acestei luări de poziții nu au avut rezultatul scontat. Maria Tereza a fost cea care, prin decretele din 29 ianuarie 1756 și 15 iunie 1758, a hotărât ca procesele de vrăjitorie să se desfășoare cu cea mai mare circumspecție și cu raportarea lor la cele mai înalte autorități, urmând ca sentința să fie trimisă spre aprobare aceluiași foruri superioare. În fine, prin decretul din 28 mai 1768, împărăteasa a interzis inițierea de procese sub acuzația de vrăjitorie³⁶.

³⁴ Marc Bloch, *Les caractères originaux de l'histoire rurale française*, nouvelle édition, avertissement au lecteur de Lucien Febvre, Librairie Armand Colin, 1976, p. 217.

³⁵ Reizner János, *Szeged története*, IV kötet, Szeged, 1900,

În partea Ungariei și a Transilvaniei, realitățile erau mult mai complexe. Acest fapt a determinat ca și formele de judecare a vrăjitoarelor să aibă propriile caracteristici, atât ca procedură, cât și în ceea ce privește superstițiile care stăteau la baza acestor procese. În secolele XVII–XVIII, în aceste spații geografice, cei bănuți de legături cu puterile demonice erau osândiți în baza textelor Vechiului Testament, a vechilor legi ale regilor maghiari, precum Ștefan I cel Sfânt (997–1038) sau Coloman I Cărturarul (1074–1116), și a unor decrete locale. Pe lângă acestea, cartea *Malleus maleficarum* (1486) a lui Jacob Sprenger și Heinrich Kramer a servit la popularizarea noilor concepte de magie și vrăjitorie. Lucrarea a jucat un rol fundamental în declanșarea și susținerea persecuției vrăjitorilor din Europa. *Malleus* a fost folosit ca un ghid de depistare și pedepsire a „celor închinați” Diavolului³⁷.

Pedepsele erau enunțate de către scaunul de judecată din care făceau parte, la orașe, în prima instanță juzii, iar în a doua instanță consiliul orășenesc, compus din meșteșugari și negustori, iar în comitate și în scaunele nobiliare moșierii cu funcții administrative. Cu toate că în Transilvania persecuția nu a fost atât de sângeroasă, majoritatea sancțiunilor rezumându-se la biciuirea la stâlpul infamiei și

Orientală”, în vol. Robert Muchembled (ed.), *Magia și vrăjitoria în Europa*, Editura Humanitas, București, 1997, pp. 230, 233.

³⁷ Christopher S. Mackay, *The Hammer of Witches. A Complete Translation of the Malleus Maleficarum*, Cambridge University

pregătirea punctului culminant, cel al întâlnirii cu Diavolul. Procesul din 1755 al lui Vernek Kata din Ineu, comitatul Arad, reliefează o astfel de ierarhie: „Căpitanul nostru era soția lui Szabó Mihály din Zerindul Mare. Locotenentul era Gellyén András, stegarul Nagy Ilona. Și sergentul major era o femeie din Zerindul Mare, care și-a construit de mai multă vreme o casă, numită Kóbori împletitoarea de coșuri. Secretarul era soția lui Gellyén András, care pășea mereu în vârf. Eu eram numai un simplu soldat. Frâul meu era larg și făcut din cânepă și cum am zburat odată prin aer cu vrăjitoarele din Salonta, ne-am luptat cu bucățile de lemn. Oamenilor pe care îi întâlneam pe drum, le-am vrăjit caii, pe care apoi am călărit”⁴⁰.

Regresul persecuției vrăjitoarelor s-a petrecut în mod neuniform pe continentul european și a urmat linia descrescătoare vest-est. Aceasta este explicația pentru care în Ungaria, de pildă, întâlnim procese de vrăjitorie și în a doua parte a secolului al XVIII-lea, fundamentate, printre altele, pe decretele Sfântului Ștefan sau ale lui Coloman I Cărturarul. În legislația maghiară, vrăjitoria era inclusă în șirul infracțiunilor contra Bisericii sau a religiei, la fel ca în cazul celorlalte teritorii catolice sau protestante. Sursele de epocă arată că pedepsele variau de la marcarea trupului celei învinuite cu cheia încinsă a bisericii până la arderea pe rug.

Trebuie să remarcăm faptul că în cadrul confesiunii ortodoxe, reprezentată de către români ca